

دکتر صادق واعظ زاده تمدن‌های بزرگ معمولا مایه‌ای از اندیشه متراکم در نهاد خود داشته‌اند. تمدن یونان و تمدن اسلامی از این نظر کاملاً برجسته‌اند. اسلام با ترغیب شدید مسلمانان به تفکر و تعقل، فصل جدیدی را در تاریخ بشر گشود که طی آن اندیشه‌ورزی و علم آموزی اوج گرفت. مسلمانان با ترجمه آثار یونانی و ایرانی و هندی و غیره به زبان عربی، به تدریج به نقد و تکمیل آن‌ها همت گماردند و نکته‌ها بدان افزودند و علوم جدیدی همچون جبر و مقابله را ابداع کردند و تولیدات علمی خود را در اقصا نقاط جهان پراکنده. دشواری کتابت و گران بودن منابع علمی چنان بود که تأسیس کتابخانه‌ها و ایجاد مراکز علمی جز از کیسه خلفا و حکمرانان، غیر ممکن می‌نمود. بنابراین نظامیة بغداد و نیشابور و بیت الحکمة عراق و رصدخانه مراغه به پیشنهاد دانشمندان و موافقت خلفا و امرا ایجاد شد و به پایگاه دانشمندان و متفکران تبدیل گردید. مثلاً رصدخانه مراغه، شاید به بهانه تعیین سعد و نحس ایام که اهمیتی وافر نزد هلاکو داشت، اما در واقع به تدبیر خواجه نصیر طوسی به عنوان یک مرکز عالی علمی و به منظور مطالعه و تفکر و حشر و نشر دانشمندان تأسیس شد.

در دوران طلایی تمدن اسلامی، اگر چه بناهای آبادی هم طوی مساجد و بازارها و کاروانسراها و پل‌ها و یخچال‌ها و برج و باروی شهرها به عنوان مظاهر تمدنی در مرا و منظر مردم قرار می‌گرفت و مهم‌تر از آن تدبیر و مدیریت بود که بیش از همه به دست ایرانیان در خدمت رفع حوائج و تأمین امنیت و آسایش مردم اعمال می‌شد، اما علم و تفکر در سطوح عالی که مهمترین نشانه‌های شکوفائی تمدن آن دوران به حساب می‌آید مقولاتی عمدتاً نخبگانی بود که به طور طبیعی در اختیار مردمان اندکی قرار می‌گرفت.

در عصر مدرن، اندیشه و خرد، البته نقش مهمی در پی‌ریزی تمدن داشته است و امروز وسایل همگانی شدن آن نیز بیسی فراهم‌تر از گذشته است، اما انکاء شدید به تجربه و آزمایش و هجوم مصنوعات و خدمات و ابزارها و روش‌های جدید چنان عرصه زندگی بشر را پر کرده و چشم‌ها را خیره ساخته که بنیاد فکری تمدنی در برابر آن فروغی ندارد. این بی‌فروغی از یکسو ناشی از تعدد و تشتت آرای متفکران غربی در باب فلسفه و روش زندگی و از سوی دیگر ناشی از وحدت نظر شماری از آنان در باب رویه‌ای معکوس در نظریه‌پردازی نیز هست که خواسته یا ناخواسته به آن گردن نهاده‌اند و آن عدم مخالفت و بلکه دنباله‌روی نسبت به هنجارهای نوپدید اجتماعی است که از لذت‌جویی و منفعت‌طلبی و بدعت‌گذاری روزمره گروه‌های اقلیت اما بسیار پرانگیزه و فعال مثل هم‌جنس‌خواهان و فمینیست‌ها و تبعض‌جویان و اسلام‌ستیزان نشأت می‌گیرد و با لابی‌گری از حمایت قانون برخوردار می‌شود و در نهایت که هنجارها تندی و تیزی خود را در ذائقه اجتماع از دست داد و مد روز شد از سوی متفکران نظریه‌پردازی می‌گردد و مبنای عمل گسترده قرار می‌گیرد. آرای متأخر میشل فوکو و تا حدی هانتینگتون را می‌توان نمونه‌هایی از این نوع نظریه‌پردازی معکوس دانست. البته جریان‌های دیگری مثل طرفداران محیط زیست و عدالت اجتماعی و معنویت‌نیز در این میسان اثر گذاری محدودی دارند و مثلاً نظریه‌پردازی در باب توسعه پایدار انعکاسی از ادامه در صفحه ۴

رهبر انقلاب در دیدار اعضای شورای عالی و اندیشکده‌های مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت: طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت طراحی یک تمدن جدید و پیشرفته بر مبنای تفکر و اندیشه اسلام است

اعضای شورای عالی مرکز طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و اندیشکده‌های مرتبط با آن در تاریخ ۱۴ اسفندماه با حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کردند. در این دیدار که جمعی از اندیشمندان، نخبگان و اساتید رشته‌های مختلف از دانشگاه و حوزه حضور داشتند، درخصوص مباحث علمی و تئوریک انجام گرفته برای طراحی مبنای الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، بحث و تبادل نظر شد. رهبر انقلاب اسلامی در این دیدار، طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت را کاری بسیار بزرگ، فاخر، بلندمدت و عمیق خواندند و تأکید کردند: لازمه تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و رسوخ آن در میان نخبگان، گفتنمان سازی آن در جامعه است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در واقع ارائه محصول انقلاب اسلامی و طراحی یک تمدن جدید و پیشرفته در همه عرصه‌ها بر مبنای تفکر و اندیشه اسلام است، بنابراین افق کار باید بلندمدت و همراه با افزایش عمق، دیده شود. ایشان با اشاره به تحت تأثیر بودن دنیای امروز از الگوی تمدن و پیشرفت غرب و تسلط تمدن غربی بر همه عرصه‌های زندگی، خاطرنشان کردند: در چنین شرایطی طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت نیازمند جرأت، شجاعت و انگیزه بسیار قوی است.

رهبر انقلاب اسلامی فکر و اندیشه را روح اصلی این حرکت دانستند و با اشاره به قابل اصلاح بودن هر گونه نقص یا اشکال احتمالی در این فرآیند بلندمدت، افزودند: در این حرکت باید ضمن پرهیز از هر گونه شتاب زدگی، از تجربه‌های جدید و استعدادهای جوان نیز استفاده شود تا موتور حرکت، هیچگاه خاموش نشود.

دکتر واعظ زاده در جمع نخبگان و استعداد برتر اصفهان: استفاده از توان فکری جوانان در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

رئیس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با توجه به برگزاری سومین کنگره پیشگامان پیشرفت از عضویت جوانان در حلقه‌های فکری و اندیشکده‌های اصلی این مرکز در آینده‌های نزدیک خبر داد. به گزارش دفتر ارتباطات و گفتنمان سازی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت دکتر صادق واعظ‌زاده، در دیدار با جمعی از نخبگان و استعداد‌های برتر استان اصفهان که برای آشنایی با تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت به مرکز تدوین الگو آمده بودند، با اشاره به فداکاری‌های به یادماندنی دانش‌آموزان و دانشجویان اصفهانی در دفاع مقدس اهمیت مشارکت جوانان در ترسیم الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت را خاطرنشان کرد و گفت: مجریان این الگو در آینده جوانان و دانشجویان امروز هستند، پس لازم است که جوانان با فکرهای تازه و با شور و نشاط جوانی، در تدوین برنامه آینده کشور شریک و سهیم باشند. براین اساس مرکز یکی از اهداف خود را مشارکت جوانان و طرح دیدگاه‌های آنان در طراحی الگو به همراه اساتید و اندیشمندان دیده است. واعظ‌زاده با تأکید بر اینکه الگو باید با اعتقاد به توحید و معاد طراحی شود تصریح کرد: تفاوت اصلی الگو با مدل‌های ادامه در صفحه ۲

نقشه راه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در جمع اندیشمندان حوزه و دانشگاه ارائه شد

حدود یکسال و نیم کار علمی و تخصصی و با استفاده از طرح‌های رسیده و مصاحبه‌های عمیق و بررسی دقیق مقالات نخستین کنفرانس الگوی پیشرفت که به همین منظور برگزار شد و در نهایت با حضور اندیشمندان حوزه و دانشگاه رئیس و اعضای شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نقشه راه و فرآیند طراحی، تدوین، تصویب و پایش الگو ارائه، بحث و بررسی شد.

به گزارش دفتر اطلاع‌رسانی و گفتنمان سازی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، این نقشه راه که گام‌های اساسی برای تهیه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و ترتیب منطقی و زمان‌بندی آن را مشخص می‌کند، پس از بررسی تفصیلی در شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت به تصویب رسیده است. نقشه راه و فرآیند طراحی و تدوین الگو با طرح مساله و خطوط راهنمای تحقیق و طراحی الگو از نگاه مقام معظم رهبری آغاز می‌شود و با تدوین چستی، چرایی و ویژگی‌های الگو، مبنای الگو، روش‌شناسی طراحی الگو، آسیب‌شناسی روند پیشرفت کشور، تحلیل و نقد نظریه‌های توسعه و تجربیات جهانی ادامه می‌یابد. هم‌چنین حمایت از نظریه‌پردازی در زمینه الگو و تدوین الگوی پایه رهبری تحول از دیگر گام‌های مندرج در این نقشه است. این نقشه گام‌های لازم را برای تهیه و تدوین بخش‌های مختلف الگو معین و کمک به نظریه‌پردازی و گفتنمان‌سازی الگو و گام‌های دیگر را مورد توجه قرار می‌دهد. مراحل تأیید و تصویب و بازخورد و بازنگری الگو نیز در نقشه تعیین شده است.

دکتر صادق واعظ‌زاده، رئیس شورای عالی ریس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت هدف از این هم‌اندیشی را تبادل نظر در خصوص نحوه اجرای نقشه راه و تقسیم کار ملی تدوین الگو مطرح کرد. وی با اشاره به اهداف سه‌گانه ترسیم شده برای مرکز که تعمیق و توسعه تحقیق و نظریه‌پردازی، گفتنمان‌سازی حول محور الگو و طراحی و تدوین آن است، اظهار داشت: در این راستا ۱۴ وظیفه برعهده مرکز گذاشته شده که طی کمتر از دو سالی که از تأسیس مرکز می‌گذرد تلاش شده به همه این وظایف پرداخته شود. در این نشست، حجت‌الاسلام دکتر سید حسین میر معزی، عضو شورای عالی مرکز توضیحاتی در خصوص فلسفه ادامه در صفحه ۲

- ابلاغ سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی / ۲
- اندیشکده‌های مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت / ۲
- کمیته‌های چهارگانه کنگره پیشگامان پیشرفت تشکیل شد / ۳

اخبار مرکز

طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت طراحی یک تمدن جدید و پیشرفته بر مبنای تفکر و اندیشه اسلام است

ادامه از صفحه ۱ ایشان شرط اصلی ساختن یک تمدن پیشرفته و دارای کمترین اشکالات را، معنویت متکی بر دین اسلام دانستند و افزودند: معنویت دینی زمینه ساز شناخت استعدادها و بهره گیری مناسب از آنها و پیشرفت مطلوب در همه ابعاد و با کمترین آسیب خواهد بود. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه انجام این کار بلندمدت و بسیار مهم و دقیق، نیازمند روحیه جهادی و اخلاص است، خاطر نشان کردند: گفتمان سازی شرط اصلی تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رسوخ این الگو در فکر و جان نخبگان و سپس جوانان و آحاد مردم را منوط به گفتمان سازی دانستند و افزودند: باید از طریق گفتمان سازی و بهره گیری از دیدگاه‌های نخبگان و صاحب نظران، و با صبر و حوصله، الگویی فاخر، مستحکم و ارزشمند تدوین شود.

در ابتدای این نشست آقای دکتر صادق واعظزاده رئیس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در سخنانی با اشاره به روند شکل گیری مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و ۲۸ اندیشکده مرتبط با آن، به اقدامات صورت گرفته براساس وظایف مصوب این مرکز پرداخت.

دکتر واعظزاده تعیین خطوط و زمینه های پژوهشی مورد نیاز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت،

ایجاد هماهنگی میان حلقه ها و کانون های تفکر و طراحی الگو در کشور، برگزاری نشست‌ها و کارگاه های علمی و دوره های تخصصی، و برقراری ارتباط با شخصیت ها و مجامع علمی؛ استفاده از ظرفیت های ملی در جهت گفتمان سازی و ترویج الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، بستر سازی برای حضور پرنشاط جوانان در عرصه تفکر و نظریه پردازی، طراحی و تدوین پیش نویس الگو مبتنی بر ارزشها و اصول و ارزیابی و آسیب شناسی و آینده پژوهی در پیشرفت کشور را از مهمترین سرفصل های کار مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت بیان کرد.

همچنین در ادامه ۶ نفر از اساتید و صاحب نظران این مرکز از جمله آقایان:

- حجت الاسلام و المسلمین دکتر سیدحسین میرمعزی از اندیشکده عدالت
 - دکتر صالحی از اندیشکده علم
 - حجت الاسلام و المسلمین دکتر علی دوست از اندیشکده فقه و حقوق اسلامی
 - دکتر زاهدی وفا از اندیشکده اقتصاد
 - دکتر زالی از کارگروه کشاورزی
 - دکتر ثبوتی از اساتید دانشگاه
 - و خانم دکتر فرهمندپور از اندیشکده خانواده
- به طرح مباحث تخصصی مربوط به اندیشکده های مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت پرداختند.

اندیشکده های مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

معاون هماهنگی و نظارت فرایندی مرکز اعلام کرد تا کنون ۱۳ اندیشکده در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت فعال شده اند و شروع به فعالیت سایر اندیشکده ها با پیگیری مستمر در حال انجام است. آقای مهندس حمید چیت چیان افزود تا کنون بر اساس تصمیم شورای عالی مرکز، عناوین ۲۸ اندیشکده تعیین و با تصویب نظام نامه مربوط، مقدمات تشکیل آنها فراهم شده است. هر یک از اندیشکده ها مسؤولیت هماهنگی و سازماندهی امر تحقیق و طراحی و تدوین بخشی از الگو و پایش اجرای آن را بر عهده دارند. احتمال می رود بنا بر ضرورت، چند اندیشکده دیگر بر این تعداد افزوده شود. برای هر اندیشکده رئیس، دبیر، یک کارگروه ویژه و چند کارگروه تخصصی (بنا به ضرورت)، پیش بینی شده است. رئیس و اعضای کارگروه ویژه به صورت پاره وقت با اندیشکده ها همکاری دارند، اما دبیر هر اندیشکده به صورت تمام وقت با مرکز همکاری خواهد داشت. سایر اعضا به طور فعال در جلسات اندیشکده ها شرکت خواهند کرد. هر چند با توجه به تفاوت موضوع و حوزه فعالیت اندیشکده ها، به سختی می توان شرح وظایف یکسانی برای همه آن ها تعریف کرد، لکن اصلی ترین محورهای مشترک فعالیت های اندیشکده ها عبارتند از: تدوین مراحل کار اندیشکده در چارچوب روش شناسی و نظام کل الگو، تدوین روش شناسی و

مبانی (ارزش ها و بینش های) مرتبط با حوزه فعالیت اندیشکده، تحلیل انتقادی مکاتب و نظریه های توسعه و کمک به نظریه پردازی در باب پیشرفت اسلامی ایرانی، پیشنهاد خطوط و زمینه های پژوهشی مورد نیاز الگو به مراکز علمی و پژوهشی و محققان کشور، ارزیابی و آسیب شناسی روند گذشته کشور و تصویر و تحلیل وضعیت کشور در حوزه تخصصی اندیشکده، تدوین شاخص های مقدماتی ارزیابی پیشرفت کشور در شرایط حال، بررسی و تحلیل اسنادی که در موضوع فعالیت اندیشکده قبلا در مراجع ذیصلاح تصویب و ابلاغ شده است، مطالعه تطبیقی (مقایسه ای) در خصوص تجربیات سایر کشورها، انجام مطالعات آینده پژوهی، تدوین وضعیت مطلوب، تدوین اهداف بلند مدت، تدوین راهبردهای بلند مدت، طراحی نظام ها و سازوکارهای زمینه ساز حرکت جامعه در مسیر پیشرفت، بازنگری و تدوین شاخص های پیشرفت، طراحی نظام نظارت و پایش پیشرفت کشور و ارزیابی از طریق کنترل شاخص ها و بررسی و تدوین پیشنهادها برای بازنگری و به روزرسانی الگو.

هر اندیشکده وظایف خود را از طریق تقسیم کار ملی در سطح مراکز و مؤسسات و شخصیت های علمی کشور به انجام می رساند و رأسا به انجام طرح های پژوهشی اشتغال نمی ورزد و از این منظر، تفاوت ماهوی با پژوهشکده و مرکز پژوهشی و نظائر آن دارد.

اخبار مرتبط

ابلاغ سیاستهای کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی

حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی با ابلاغ سیاستهای کلی «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی» که پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین شده است، دولت را مکلف کردند برای تسریع در عملیاتی کردن این سیاستها در کمترین زمان ممکن، راهکارها را تنظیم کرده و پیگیریهای قانونی را انجام دهد. در سیاستهای کلی «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی» که به رؤسای قوای سه گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ شده، بر نکات و موضوعات مهمی همچون بالا بردن قدرت رقابت و افزایش بهره وری عوامل تولید، هدایت و تقویت تحقیق و توسعه و نوآوری ها و زیربناهای آنها و بهره گیری از آنها، گسترش اقتصاد دانش بنیان با تأکید بر توسعه مؤلفه های اصلی آن، حمایت از تولید محصولات با ماهیت راهبردی مورد نیاز مصارف عمومی یا بخش تولید کشور، تکمیل زنجیره تولید از مواد خام تا محصولات نهایی، مدیریت

نقشه راه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در جمع اندیشمندان حوزه و دانشگاه ارائه شد

ادامه از صفحه ۱ و ضرورت نقشه راه الگو بیان کرد. همچنین مهندس حمید چیت چیان، معاون هماهنگی و نظارت فرایندی مرکز فرآیند تهیه نقشه راه الگو را تشریح نمود. دکتر محمد سعید جبل عاملی، عضو شورای عالی مرکز هم در سخنانی به تشریح نقشه راه و گامهای مختلف آن پرداخت و دکتر هادی اکبرزاده، معاون علمی و تقسیم کار ملی و عضو شورای عالی مرکز نیز در سخنانی تقسیم کار ملی برای تدوین الگو با استفاده بهینه از ظرفیت های علمی ملی را ارائه نمود. در ادامه این نشست اساتدان و صاحب نظران حاضر

بررسی عدالت اجتماعی با رویکرد اسلامی و نظریه عدالت اجتماعی در اندیشکده عدالت

ششمین جلسه اندیشکده عدالت دوشنبه دوم بهمن ماه نود و یک تشکیل شد. در این جلسه مقاله عدالت اجتماعی با رویکرد اسلامی نوشته آقای سید رضا حسینی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

حجت الاسلام میرمعزی، رئیس اندیشکده، خاطر نشان کرد: یکی از اهداف اندیشکده ها، ایجاد گفتمان بین نخبگانی است و لازمهاش این است که مقالات درخور تولید و به بحث گذاشته شود. مقاله ای حاضر آقای حسینی حاصل یک پایان نامه ی دکتری است. در این جلسه تصویب شد که طرحی پژوهشی برای نظریه عدالت تهیه شود و در اندیشکده بررسی گردد و در صورت موافقت با آن، تحقیق درباره نظریه عدالت به یک مؤسسه پژوهشی همکار سپرده شود.

منابع ارزی، بهبود فضای کسب و کار، افزایش سهم بخشهای تعاونی و خصوصی در تولید ملی، تنظیم نقش نهادهای عمومی غیر دولتی اقتصادی در جهت تولید ملی، شفاف سازی و به هنگام سازی آمار و اطلاعات، توانمند سازی و ارتقاء بهره وری نیروی کار، بستر سازی و ساماندهی اشتغال، ارتقاء سرمایه های انسانی، طبیعی، اجتماعی و فیزیکی، توسعه فرهنگ حمایت از سرمایه، کار، کالاها و خدمات ایرانی، استفاده از نظرات متخصصان و صاحب نظران در تصمیمات اقتصادی، جلوگیری از اتلاف و راکد ماندن سرمایه های فیزیکی و انسانی ایرانی، گسترش تنوع ابزارهای سرمایه گذاری، حمایت از محققان و سرمایه گذاران، کارآمد سازی مدیریت منابع موجود در صندوق توسعه ملی، اصلاح قوانین و مقررات ذیربط، کارآمد کردن نظام توزیع کالاها و خدمات، گسترش منابع مالی و کارآمد سازی مدیریت آن، و جلوگیری از ایجاد انحصار در چرخه تولید و تجارت تا مصرف تا تکید شده است.

جوانان و الگو

در پی فراخوان جوانان و دانشجویان برای مدیریت و اداره کنگره پیشگامان پیشرفت؛

کمیته‌های چهار گانه کنگره پیشگامان پیشرفت تشکیل شد

اساس اعلام آمادگی و علاقه‌مندی دانشجویان و جوانان شامل اعضای انجمن‌های علمی، تشکل‌های دانشجویی، کانون‌های فرهنگی

نخستین جلسه کمیته‌های چهارگانه سومین کنگره پیشگامان پیشرفت با عناوین مقالات، وبلاگ، گفت‌وگو و ارتباطات و فرهنگی

و هنری با هدف مشارکت گسترده جوانان و دانشجویان در مدیریت و اداره کنگره در تاریخ دهم اسفندماه تشکیل شد.

دکتر فخرایی، دبیر کنگره پیشگامان پیشرفت ضمن اعلام این خبر افزود هدف اصلی از تشکیل این کمیته‌ها تأمین مشارکت گسترده جوانان و دانشجویان در برگزاری کنگره و متعاقب آن تفکر، ورود و همراهی جوانان و دانشجویان در برنامه‌های علمی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است تا از ظرفیت قابل توجه فکری و عملی آنها در تدوین و تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت استفاده شود.

وی ادامه داد در اختتامیه دومین کنگره پیشگامان پیشرفت مقرر شد انجام فعالیت‌ها و تشکیل بخش‌های مختلف کنگره با محوریت دانشجویان و جوانان علاقه‌مند و واجد صلاحیت به عنوان عناصر و نیروهای پیشرو سپرده شود، لذا ستاد کنگره به منظور هماهنگی و سازماندهی امور کنگره و بهره‌مندی از ظرفیت جوانان و دانشجویان و نظرات و دیدگاه‌های آنها در تدوین و تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، در نیمه دی‌ماه فراخوانی الکترونیکی برای همکاری در کمیته‌های چهارگانه کنگره انجام داد.

در دانشگاه‌ها و دفاتر استانی بنیاد ملی نخبگان از سراسر کشور و بررسی احراز شرایط عضویت آنان، کمیته‌های پیشگامان پیشرفت شامل کمیته وبلاگ، کمیته مقالات، کمیته گفتمان‌سازی و ارتباطات و کمیته فرهنگی و هنری تشکیل شدند. وی افزود در نخستین جلسه این کمیته‌ها که از صبح تا عصر روز پنج‌شنبه، دهم اسفندماه به‌طول انجامید، حدود ۲۰۰ تن از دانشجویان سراسر کشور حضور داشتند. همچنین چند دانشگاه از نقاط دوردست از طریق سیستم وینار مباحث و مطالب را مشاهده نمودند. این جلسه شامل دو بخش همگانی با سخنرانان و محققان و بخش نشست‌های تخصصی کمیته‌ها بود. در بخش همگانی سخنرانی آقای دکتر واعظزاده، ریاست مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با موضوع ظرفیت‌های ملی و توانمندی‌های جوانان برای پیشرفت، سخنرانی آقای دکتر نیازی با موضوع جوانان و بیداری اسلامی و سخنرانی آقای دکتر سپهری با موضوع نقش شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی برای گفتمان پیشرفت ارائه شدند و هر کدام از کمیته‌ها دو نشست تخصصی برگزار کردند. در پایان مقرر شد کمیته‌ها مطابق مذاکرات و مصوبات، امور کنگره را پیگیری و اجرا نمایند.

اخبارمرکز

استفاده از توان فکری جوانان در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

می‌تواند با در نظر گرفتن مقتضیات رشته تخصصی و علاقه خود وارد مباحث پیشرفت شود

ادامه از صفحه ۱ توسعه معمول در کشورهای صنعتی در این دیدگاه نهفته است. آنها به هیچ عنوان در

مباحث توسعه خود به سعادت جامع انسان و به جهان پس از مرگ نگاه نمی‌کنند، در حالی که ما این جهان و جهان دگر را در کنار هم می‌بینیم و اعتقاد به آن جهان در برنامه زندگی این جهان ما باید اثر بگذاریم. رییس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با اشاره به اینکه جوانان باید با مفاهیم پیشرفت آشنا شوند و به توسعه مباحث آن کمک کنند، افزود: هر جوان و دانشجویی

بنیاد تمدنی روزآمد بر جوهر تمدن اسلامی

دکتر صادق آینه‌وند*

سرشت فرهنگی امت اسلام سازگار است، اخذ می‌کند و در پیشبرد تمدن از آن سود می‌برد.

ترکیب تمدن اسلامی که با ۵۰٪ علوم تأسیسی [علوم خود بنیاد مسلمانان] ۳۰٪ علوم تملیکی [همانند فلسفه، منطق و پزشکی] و ۲۰٪ علوم اخذی [همانند ریاضیات و نجوم] شکل گرفته است، به گونه‌ای در دستان و اندیشه‌ی دانشمندان مسلمان تطوّر و تحوّل یافته که با سرچشمه‌های اخذ تفاوت فراوان پیدا کرده و با نام تمدن اسلامی به عنوان تمدنی انسانی و خادم و سازگار با طبیعت و سرشت هستی و انسان در آمد و تمدنی نه هاد که خادم شد. این تمدن اسلامی بود یا تمدن مسلمانان، بحث دیگری است که باید به آن پرداخت.

در آخر باید گفت که نحوه‌ی باز آفرینی و باز تولید این تمدن با حفظ جوهر معنوی و با تراز روز آمدی، چگونه باید شکل بگیرد؟ بحثی که امروزه در جهان اسلام فراوان از آن سخن به میان می‌آید و در ایران اسلامی هم از آن دم می‌زنند. * این یادداشت چکیده سخنرانی ایشان در نشست اندیشه ورزی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در تاریخ ۹۷/۱۱/۲۸ است. * استاد تاریخ اسلام دانشگاه تربیت مدرس

تمدن اسلامی از حیث ریخت و ترکیب، تمدنی متعادل التکونین و واحد البینه است. این تمدن، یک وجه جوهری دارد و یک ساختار ویژه. وجه جوهری آن که از ثوابت ماندگار به شمار می‌رود، برای فراگیران و کارآمدان شایسته و مستعد واجب و برای ناشایستگان و نا اهلان ممنوع است. از صفات جوهری دیگر این تمدن، مدنی و مردمی بودن آن است. نهی از در آمدن در ابواب سلطان ناشایست و استیکال از راه علم از دیگر آموزه‌های جوهری و خصایل تمدن آفرینی در اسلام است. در تمدن اسلامی، ما با نظرانی همانند، اخلاق یا صفات امت‌ها مواجه می‌شویم که پاره‌ای از نظریه پردازان بدان پرداخته‌اند و بر این باوراند که، عقول در امت‌ها

با توجه به شرایط، صبغه و عملکرد متفاوت دارد و در مقابل نظریه حکمت جاودان مطرح می‌شود که عقول را در همه‌ی امت‌ها یکی می‌داند که از منشأ الهی واحدی سرچشمه گرفته است. تمدن اسلامی از تجارب تمدن‌های دیگر همانند یونانی، رومی، مصری، هندی و ایرانی استفاده کرده است، ولی در بهره‌گیری آن را به تملیک در آورده و بومی کرده و آثار شرک و شبهه را از آن زدوده است. ولی آن قسمت از علوم و دانش محض مثل ریاضیات و نجوم را که با

اقتصاد اسلامی و الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

دکتر حسین عبوضلو*

اگرچه اقتصاد، در تفکر اسلامی، دارای مبانی شرعی و فکری

قدیمی است اما اصطلاح «اقتصاد اسلامی» به طور ذاتی جز در قرن حاضر (قرن بیستم) به ویژه در نیمه دوم آن ظهوری نداشته است. ظهور این اصطلاح در قرن جدید صرفاً به معنای دستیابی به اسم چیزی که قبلاً موجود بوده نیست، بلکه به معنای تأکید بیشتر بر موازین شرعی و اخلاقی اسلام و در عین حال پاسخ به سؤالات جدید و ارائه راه حل‌های جدید برای تنظیم امور اقتصادی مسلمانان در عصر حاضر است. واقعاً ظهور این اصطلاح با بعضی از امور ارتباط داشته است؛ مثل تمایل به برپایی نظام اقتصادی که مطابق با عصر حاضر و در چهارچوب شریعت اسلامی باشد و طراحی نظریه‌ها و سیاست‌های اقتصادی که با نیازهای جهان اسلام هماهنگی داشته باشد و به پیشرفت آنها کمک کند.

آنچه در عبارت اول اشاره شده، در سالهای اخیر در کشور ما با عنوان ضرورت طراحی «الگوی اسلامی - ایرانی» ظهور جدیدی یافته است. اما سؤال اساسی این است که چگونه می‌توان با تکیه بر اقتصاد اسلامی به این مهم دست یافت. با فرض قبول این پیش فرض، نکته مهم دیگر این است که هر نوع تلقی و نگرش به اقتصاد اسلامی، تأثیر مستقیم در ابعاد و وجوه بنیانی الگوی اسلامی - ایرانی خواهد داشت. از این رو، هر نوع ساده‌اندیشی یا تفسیر مضیق اقتصاد اسلامی، طراحی و تدوین الگوی مورد نظر را با مشکلات هستی

شناختی جدی مواجه می‌سازد. ابعاد و ماهیت اقتصاد اسلامی بر اساس چهار وجه اساسی: فلسفه، مکتب، نظام و علم، قابل بحث و تفسیر و طراحی است؛ اما باید این پیشرفت نظری در هر یک از ابعاد اشاره شده، به آسانی میسر نیست و با موانع معرفتی و چالش‌های روش شناختی جدی مواجه است و همه این موانع، الگو سازی نظری و عملیاتی در حوزه اجرا و نظام سازی را با تأخیر یا تعارض همراه می‌سازد. بر اساس تحقیقات و پژوهش‌های نگارنده، اقتصاد اسلامی، در هر یک از ابعاد اشاره شده فلسفه، مکتب، نظام و علم، دارای عناصر و وجوه متمایز خاص خود است. فلسفه اقتصاد اسلامی از حقایق تکوینی و علم کلام اسلامی ریشه می‌گیرد. مکتب اقتصاد اسلامی از میراث عظیم فقه اسلامی نشأت می‌گیرد. اما وجوه و ابعاد آن با فقه متعارف یکی نیست. نظام سازی اقتصاد اسلامی، بسته به مقتضیات زمان و مکان می‌تواند از انعطاف پذیری لازم برخوردار باشد و علم اقتصاد اسلامی، با تکیه بر معارف غنی اثباتی متخذ از قرآن و سنت، مبانی جدید استنباط احکام کلان نگر اقتصاد اسلامی را در عصر حاضر فراهم کند و در عین حال با توجه به داشتن مبانی ماهوی حقیقی و پایدار، بنیان مستحکمی برای پیشرفت علم اقتصاد و موفقیت روز افزون الگوهای اجرایی اقتصاد در جهان امروز پدید آورد. *استادیار دانشگاه امام صادق (ع)

چکیده مقاله

تأملی بر چیستی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

را در کانون توجه ما قرار داده مورد تحلیل قرار گرفته است. با بیان ضرورت ارائه تعریفی مستقل از تعاریف موجود در رشته‌های گوناگون، از خود الگو، به تبیین حکمت نظری در مقابل حکمت عملی، جهان‌بینی در مقابل ایدئولوژی، نظریه سیاسی در مقابل سیاست، و حکمت در مقابل کتاب (و یعلّمکم الكتاب والحکمه) پرداخته شده است. در نهایت، ماهیت الگوی مورد نظر از جنس حکمت و نظریه بیانیه ماندنی دانسته شده که همه سیاستهای اداره جامعه و باید‌ها و نبایدهای زندگی جمعی را روشن می‌نماید. در پایان، کارکردهای مورد انتظار و همچنین سؤالات اساسی در مورد الگو ارائه شده است تا زمینه برای تبیین منطقی و یافتن پاسخ‌های مناسب فراهم گردد.

این مقاله به قلم حجت الاسلام دکتر حسن علی اکبری رنای، استاد یار دانشگاه امام حسین (ع) نگاشته و در نخستین کنفرانس «الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت: نقشه راه طراحی و تدوین الگو» ارائه شده است. با توجه به اینکه تعریف الگو و روشن کردن مفهوم آن و ایجاد دیدگاهی مشترک، حداقل بین نخبگان در مورد آن، مقدمه لازم و پیش نیاز ضروری برای ورود به طراحی آن است، مقاله تأملی در چیستی الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت، تلاشی برای ارائه تعریفی بومی و مبتنی بر اندیشه‌های اسلامی از الگو، و معرفی زمینه‌های موجود در ادبیات دینی برای آن می‌باشد. در این مقاله، ضمن پرداختن به اینکه الگوی مورد نظر چه چیزی هست و چه چیزی نیست، مسأله و مشکل اصلی که نیاز به الگو

مصاحبه کوتاه

ادامه مصاحبه دکتر صالحی

پیشرفت واقعی کشور در گرو بیداری علمی است

کشور را تغییر دهد. مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت هم نخستین مرکزی است که قصد دارد با تدوین سندی بالادستی جلوی این قبیل برخوردهای سلیقه‌ای را گرفته و حرکت علمی کشور را به آرامش برساند.

صالحی همچنین در خصوص تفاوت الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با سایر برنامه‌ها و اسناد توسعه گفت: نقشه علمی و برنامه‌های پنج ساله و اسناد مشابه در حقیقت مسائل ابزاری فرآیند علم و توسعه کشور را می‌ریزد. مسائلی از قبیل این که چه قدر بودجه می‌خواهیم، چند دانشگاه نیاز داریم و در چه مناطقی؟ به عبارت دیگر، جداول نیازهای کشور را پر می‌کنند ولی لزوماً این نیست که نیاز روحی و آینده تمدن کشور را بر اساس حرکت علمی شکل دهند. این مساله روحیه و حال و هوای دیگری می‌طلبد که علم در درون بدنه جامعه بجوشد نه بر اساس برنامه پنج ساله. البته این قبیل برنامه‌ها و اسناد هم به نوبه خود لازم هستند ولی برای فرهنگ سازی در این زمینه کافی نیستند. تا به حال در زمینه علم بیشتر مدرک سازی کرده‌ایم تا فرهنگ سازی که البته مدرک سازی نیز در جای خود لازم است؛ ولی اینها سکوهایی هستند که برای سوق دادن خود به سمت بیداری علمی لازم داریم.

وی خاطر نشان کرد: بیداری علمی انقلاب و تحولی است که باید در روح افراد شکل بگیرد و طبعاً و جود چنین مراکز و در صورت عملکرد درست چنین جهش روحی و فکری را به من دانشگاهی و مهندس می‌دهد. این مساله ظریفی است که با دستور محقق نمی‌شود؛ بلکه مثل انقلاب کردن و بیداری اسلامی سالها طول می‌کشد تا جامعه آماده و آریستن انقلاب و بیداری شود. هنوز روحیه و منش و فکر ما در طبقه بسیج علمی و برنامه ریزی است ولی طبقه فوقانی‌ای وجود دارد که بیداری علمی است که ذهن و نگاه و طرز تفکر و نوع تصمیم گیری و سیاست گذاری ما به شکل دیگری خواهد بود.

است داشته باشند، هیچ یک به تنهایی اهمیت مراکز یادشده را در تولید فکر و نظریه پردازی تمدنی ندارند. بلکه این شبکه‌های فکری هستند که می‌توانند بنیان اندیشه‌های تمدنی را در خود بپرورند و تعالی بخشند. این شبکه‌ها امروز باید با بر گرفتن دانشگاه‌ها و حوزه‌ها و پژوهشگاه‌ها و انجمن‌ها و کنفرانس‌ها و نشریات علمی و نظایر آن شکل بگیرند و به مثابه نیرو گاه‌های فکر و نظر رفتار کنند و در نهایت بنیان فکری تمدن‌ها را پی‌ریزند. این شبکه‌ها نیازمند هماهنگی و راهبری جمعی با مباشرت گسترده اندیشمندان و فرهیختگان هستند. مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت خدمتگزار شکل گیری شبکه فکری پیشرفت اسلامی ایرانی با مشارکت و هماهنگی همه مراکز و مؤسسات و شخصیت‌های علمی است و اندیشکده‌ها، حلقه‌ها و کانون‌های فکری الگو به تحقق این مهم کمک می‌رسانند.

اشاره: دکتر جواد صالحی، استاد دانشگاه صنعتی شریف و عضو اندیشکده علم مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است. در شماره گذشته بخش اول مصاحبه ایشان منتشر شد. در این شماره ادامه مصاحبه ایشان را می‌خوانید. وی خاطر نشان کرد: بسیج علمی یعنی در کنار ایجاد فضای علمی و آموزشی، دولت برای پیشرفت سریع در بعضی رشته‌ها مثل سلول‌های بنیادی، نانو، هسته‌ای، ساخت ماهواره‌های کوچک و ... به طور ویژه سرمایه گذاری کند. البته این قبیل حرکت‌های خوب فقط در چارچوب حیطه‌های تعیین شده و محققان فعال در این حوزه‌ها می‌ماند و در سطح جامعه اشاعه نمی‌یابد. این طرح‌های بزرگ هم با پایان بودجه متوقف می‌شوند. بسیج علمی در بعضی زمینه‌ها مهم است ولی از طریق آن نمی‌توان یک جامعه علمی و تمدنی مبتنی بر علم ساخت.

استاد دانشگاه صنعتی شریف با بیان این که تفاوت فاحشی بین بسیج علمی و بیداری علمی وجود دارد به تجربه شوروی سابق اشاره کرد و گفت: اتحاد جماهیر شوروی برای تبدیل شدن به قدرت جهانی در چند حوزه از قبیل اقتصاد، انرژی، فضا و بخش دفاعی بسیج علمی و سرمایه گذاری ویژه انجام داد؛ ولی بیداری علمی در بدنه شوروی شکل نگرفت. برای همین هم هست که هیچ یک از کشورهای تازه استقلال یافته پس از فروپاشی شوروی حتی روسیه، یک کشور پیشرفته علمی که منشاء کشف یا فناوری نوینی باشند، تلقی نمی‌شوند.

وی خاطر نشان کرد: بسیج علمی که در کشور صورت گرفته، امری ضروری و مفید است ولی برای رساندن کشور به قله‌های رفیع علم و فناوری کافی نیست. فرآیندی که شرط کافی برای چنین پیشرفتی را به همراه دارد، بیداری علمی است که باعث می‌شود سیاست‌گذاری‌ها و برنامه ریزی‌های حوزه علم و فناوری ثبات داشته و هیچ مقام مسوولی نتواند به طور سلیقه‌ای مسیر پژوهش

شبکه فکری الگوی پیشرفت

ادامه از صفحه ۱

آن است و یا به دنبال نهضت ضد وال استریت باید در انتظار تولد نظریه‌های آن نیز بود؛ در عین این که متفکران عمیق و مستقل نیز که از رویه یاد شده پیروی نمی‌کنند نیز یکسره معدوم نیستند. اکنون که الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در افق دور دست به پی‌ریزی تمدنی جدید می‌نگرد و تجارب و عبرت‌های گذشته و حال را فراروی خود دارد، پی‌ریزی بنیان‌های فکری آن از هر کاری لازم‌تر است. اگر در تمدن یونان، آکادمی افلاطون و در تمدن اسلامی، بیت‌الحکمه بغداد و در تمدن غرب، فرهنگستان‌ها به نوعی مرکز فکری تمدن را نمایندگی می‌کرد، امروز با گسترش مراکز علمی و تعدد دانشمندان و ارتقاء سطح فکری عموم و تسهیل ارتباطات، مراکز و مؤسسات علمی موجود با همه عظمت و اعتباری که ممکن

اخبار مرتبط

اولین همایش بین المللی خانواده در هزاره سوم با رویکرد الگوی اسلامی ایرانی برگزار شد

اسلامی ایرانی در چهار کمیته علمی جامعه شناسی، مشاوره و روانشناسی، حقوق فقه و علوم اسلامی و چالش های ازدواج و خانواده برگزار شد. وی در ادامه تصریح کرد: ایجاد حساسیت بیشتر در جامعه، دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه، مجامع علمی، دستگاه‌های اجرایی

و صاحب نظران کشور نسبت به مساله خانواده در ایران، بررسی ابعاد مختلف موضوع در یک گستره ملی، مطالعات تطبیقی خانواده در غرب و کشورهای اسلامی، آسیب شناسی خانواده در ایران، فراهم کردن بستر مناسب برای تولیدات علمی و پژوهشی درباره موضوع همایش از جمله اهداف برگزاری این همایش بود.

دومین شماره از فصلنامه مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی منتشر شد

دانشگاه لازمه تمدن‌سازی اسلامی، دکتر تقی آزاد ارمکی در موضوع الگوی پیشرفت ایرانی اسلامی با تأکید بر شاخص‌های آموزش و بهداشت، و دکتر محمد باقر آخوندی در موضوع جامعه شناسی الگوی دین داری در تفاسیر قرآن منتشر شد. فصلنامه مطالعات الگوی

دومین شماره از فصلنامه مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی با آثاری علمی از استادان و محققان دانشگاهی و حوزوی؛ دکتر غلام رضا جمشیدپایا، حجت الاسلام دکتر حمید پارسائیا در موضوع ارزیابی و گونه شناسی دیدگاه شرق شناسان همدل با دانش اجتماعی مسلمانان، دکتر حیدر باقری اصل در موضوع راهبردهای فقهی الگوی مصرف ایرانیان، حجت الاسلام دکتر علی ذولعمر در موضوع پیشرفت تربیت محور، دکتر موسی عنبری در موضوع مواضع و رخنه های تهدید در تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، دکتر مهدی ناظمی اردکانی در موضوع مهندسی فرهنگ و مهندسی فرهنگی

پیشرفت اسلامی ایرانی، فصلنامه‌های علمی است که توسط سازمان بسیج اساتید منتشر می‌شود. دکتر سهراب صلاحی، مدیر مسئول و دکتر غلام‌رضا جمشیدپایا سردبیر این فصلنامه‌اند. تمامی استادان و محققان دانشگاهی و حوزوی می‌توانند آثار و مقالات چاپ نشده خود را به این مجله ارسال نمایند. تلفن دفتر مجله: ۶۶۹۷۵۶۴۲

معرضه پایان نامه و رساله

الگوی توسعه سرمایه معنوی

سلسله مراتب توانمندی سازمان‌ها محسوب می‌شوند و می‌توانند باعث تقویت موقعیت رقابتی سازمان‌ها شوند. برای صورت‌بندی الگوی فوق، این رساله، با رویکرد دانشی، اقدام به مفهوم‌سازی سرمایه‌های معنوی و تبیین جایگاه آن در سازمان‌ها کرده و آن را سازه‌ای شامل سرمایه‌های انسانی، ساختاری و رابطه‌ای معرفی می‌کند. تعیین عوامل موثر بر توسعه سرمایه‌های معنوی و تبیین روابط این عوامل با هم، هدف اصلی این تحقیق به شمار می‌رود. این هدف، با بهره گیری از روش تحقیق آمیخته، استراتژی پیمایشی و مدل معادلات ساختاری با ضریب توضیح دهندگی بالا مشخص می‌سازد که مدیریت دانش و تمایلات درونی کارکنان به‌طور مستقیم و توانایی مدیریت ارشد و شایسته‌سالاری از عوامل مؤثر غیر مستقیم بر توسعه سرمایه معنوی هستند. به علاوه، در این رساله اثر هر یک از این عوامل بر مؤلفه‌های سرمایه معنوی یعنی سرمایه انسانی، ساختاری و رابطه ای نیز مورد آزمون قرار گرفته که نتایج آن با ضریب توضیح دهندگی بالا ارائه شده است.

این رساله، توسط آقای مهدی ابراهیمی در مقطع دکتری در دانشکده حسابداری و مدیریت دانشگاه علامه طباطبائی به راهنمایی و مشاورت آقایان دکتر مقصود امیری و دکتر وحید ناصحی فر، در سال ۱۳۸۸ تدوین و ارائه شده است. نگارنده معتقد است با ظهور عصر اطلاعات، دانش، عنصر محوری خلق ارزش در سازمان‌ها شده است و قدرت فکر و ذهن جایگزین منابع تولید ثروت در عصرهای کشاورزی و صنعتی شده است. اقتصاد مبتنی بر دانش، پارادایم‌های ابزار رقابت و خلق ثروت، معماری راهبردی و مدل‌های کسب و کار سازمان‌ها را به شدت تحت تأثیر خود قرار داده است. این رویکرد، استراتژیست‌های سازمان‌ها را بر آن داشته تا علاوه بر نگرش برون داد-درون داد پورتی، رویکرد درون داد-برون داد مبتنی بر منابع، قابلیت‌ها، توانمندی‌ها و توانمندی‌های محوری درون سازمانی را نیز مورد توجه قرار دهند و استراتژی‌های توانمندسازی را بر اساس آن پایه ریزی کنند. سرمایه‌های معنوی که چگونگی ایجاد آنها در قالب الگوی این تحقیق ارائه می‌شود، منابع موثری هستند که زیربنای